

missies. Naar aanleiding van de aanbevelingen benoemt u een aantal maatregelen die Defensie neemt, continueert en/of intensificeert:

- *'Tone at the top'* blijft van belang. De rol van het veiligheidscomité wordt aangescherpt, er komt meer expliciete aandacht voor defensieonderdeel-overstijgende knelpunten;
- Defensieonderdelen hebben reeds de opdracht gekregen om zich te buigen over aanvullende mogelijkheden om meldingsbereidheid en veiligheidsbewustzijn te bevorderen. Dergelijke initiatieven blijft u aanmoedigen;
- In 2021 heeft Defensie een *e-learning* 'veiligheid' ontwikkeld. Met oog op onderhavig IVD-rapport actualiseert en herzielt Defensie deze *e-learning*. Daarnaast zal in de opleiding ter voorbereiding op specifieke missies meer aandacht besteed worden aan het veiligheidsbewustzijn.
- Ten slotte benoemt u een innovatie ten aanzien van schietveiligheid. De CDS heeft in september 2022 opdracht gegeven om over te gaan tot de verwerving van nieuwe 'safety-mondingsstoppen' om het effect van het risico op vermenging van munitie te beperken.

Val van een CV90

De IVD heeft onderzoek gedaan naar de val van een militair van een *Combat Vehicle 90* (CV90) tijdens herstelwerkzaamheden daaraan in de nacht van 5 op 6 september 2019. Bij het ongeval tijdens de oefening *Horse supremacy* raakte de militair ernstig gewond. Aan de val hield hij blijvend letsel over.

De IVD heeft niet met zekerheid kunnen vaststellen wat de val van het slachtoffer veroorzaakte en hoe hij is gevallen. Wel stelt de IVD dat maatregelen gericht op het beheersen van veiligheidsrisico's de val hadden kunnen voorkomen of de gevolgen hadden kunnen beperken. Op grond van de bevindingen beveelt de IVD de CDS en zijn ondercommandanten aan om ook in de uitvoering de toepassing van situationeel risicomanagement te stimuleren, inclusief het treffen van beheersmaatregelen. U neemt deze aanbeveling over.

In relatie tot deze aanbeveling geeft u aan welke maatregelen Defensie reeds treft. Zo worden commandanten steeds beter geadviseerd over veranderende omstandigheden en de mogelijke risico's die daarbij ontstaan. Daarnaast benoemt u het programma 'integraal risicomanagement'. U geeft aan dat de defensieonderdelen zijn gestart met het opstellen van implementatieplannen hiervoor.

Financiële overwegingen

Het versturen van de Kamerbrief kent geen financiële consequenties.

Juridische overwegingen

Het versturen van de Kamerbrief kent geen juridische consequenties. Voor het voorval op Kamp Marmal geldt dat de afhandeling van de schadeclaim en de strafrechtelijke afhandeling nog loopt.

Communicatie

Dco draagt zorg voor het opstellen van een intranetbericht en een nieuwsbericht op defensie.nl. Deze berichten worden separaat aan u aangeboden. Aanvullende communicatie naar aanleiding van de Kamerbrief wordt opgepakt door DCo in overleg met DGB.

Overwegingen uitvoering

In de totstandkoming van de brief is nauw samengewerkt met CDS/DAOG en CDS/DOPS.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens van de steller worden gelakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

